

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

Premis Recvll

Blanes, 13 de març de 2022

Molt bon dia. Estic molt contenta de tornar a viure els Premis Recvll en primera persona, ara ho deia l'alcalde. A més, és la primera vegada que ho puc fer amb la directora de la Institució, que és el càrrec amb què jo havia vingut més vegades. Ja són deu anys que vinc, i he pogut viure com a directora de la Institució i com a consellera de Cultura la riquesa, la força i aquesta nòmina espectacular de guardonats. S'ha parlat de la feina dels jurats. És aquesta feina minuciosa, silent, sense la qual, però, com en aquest cas, no es posaria llum a totes aquestes obres que després han format part, formen part, del bo i millor de la nostra literatura. Per tant, la contribució dels Premis Recvll al planter de la literatura catalana, a la visibilitat de la literatura catalana i al prestigi de la literatura catalana és indubtable.

Recordo quan vaig participar en el cinquantè aniversari dels premis. Llavors Vicenç Llorca era el president del jurat i jo per poc no en vaig ser membre, però el president Puigdemont em va desviar de la meva feina a la Institució. Aquell any, però, havia d'incorporar-me com a membre del jurat després d'haver conegut i viscut la festa des de fora. Malauradament, no ho vaig poder fer. Recordo que aquell any, a més, va ser molt especial. També hi era el diputat Ten i va haver-hi una connexió amb el conseller de Cultura Lluís Puig, que també va voler ser present a l'acte dels premis.

Han anat passant els anys i han passat moltes coses. Avui, encara, i més que mai, és necessari reivindicar la importància de la utilització de la llengua catalana. En aquesta cinquanta-vuitena edició dels premis s'ha parlat de la clandestinitat i s'ha parlat de la repressió, però la llengua catalana continua patint atacs institucionalitzats, i per tant continua sent molt important fomentar-la, prestigiar-la i difondre'n l'ús, com ho fan els Premis Recvll, en aquest cas per mitjà de la literatura.

Ara venia llegint –la meva vida sempre transcorre entre llibres– i pensant en aquest context en què ens trobem, un context en què encara tenim exili, en què hi ha aquesta repressió contra la llengua catalana i a què a més a més s'afegeix una guerra com la d'Ucraïna, i pensava que la literatura té aquesta feina de fer el món més habitable. Joan Margarit deia que la poesia és l'últim refugi contra la intempèrie del món, expressant així la manera com les paraules ens ajuden de vegades a trobar aquest refugi. Vinyoli ho deia d'una altra manera; deia que ell bastia esglaons davant

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

del no-res amb la força de les paraules. Venint cap aquí pensava, doncs, en aquesta habitabilitat del món gràcies a la literatura.

Recordo que en el meu primer discurs al Congrés dels Diputats, dirigint-me al president del Govern de l'Estat, quan el vaig acabar vaig tancar els papers i li vaig dir un poema, que no és gaire habitual fer-ho des del faristol del Congrés. Era un poema d'un autor alexandrí, Fabio Morábito, que es va exiliar a Mèxic i que la llengua de la seva poesia és el castellà. És un poema que es titula *Orejas*. És molt breu i diu així: «Dos orejas: una para oír a los vivos / otra para oír a los muertos / las dos abiertas día y noche / las dos cerradas a nuestros sueños (...) / si te tapas la oreja izquierda oirás el infierno / si te tapas la derecha oirás... no te digo / había una tercera oreja pero no cabía en la cara / la ocultamos en el pecho y comenzó a latir / está rodeada de oscuridad (...) / es la oreja que nos salva de ser sordos / cuando ahí arriba nos fallan las orejas.» És, com veieu, un poema molt breu que parla d'aquesta altra manera d'escoltar quan ens fallen les orelles, quan ens fallen els sentits; parla de l'orella del cor.

La literatura obre moltes d'aquestes orelles. Salvador Espriu, per exemple, que només reconeixia com a mestre Joaquim Ruyra, ho va dir i ho va explicar, parlava de com ressonen en els mestratges literaris les identitats, les veus de la terra.

I penso que és bonic que els Premis Recvll arribin a aquesta cinquanta-vuitena edició amb aquesta riquesa, amb aquesta fortalesa i amb una renovació de la qual us heu de sentir molt orgullosos, perquè una de les coses que passen també al nostre país és que de vegades no hi ha relleu generacional. Els Premis Recvll han fet aquest relleu generacional, se'l van plantejar fa uns anys, l'han aconseguit, i continuen ben plens de vigor i amb tot el pes d'aquesta història que porten al darrere.

Us deia que havia vingut llegint. Llegia un títol de Cèlia Sánchez-Mústich. Es diu *Mudança endins*, i parla d'un canvi molt fort en la seva vida. M'ha semblat que hi havia uns versos que s'adeqüen als Premis Recvll d'enguany. Diuen: «Espera, que he de fer la mudança de tu a mi», que és aquest procés de renovació que vosaltres vau dur a terme fa uns anys, una mudança que es confirma que vau fer d'una manera ben exitosa. «Hi haurà moments com una petita apnea / paciència, agafa'm la mà, no tinguis por / de seguida estaré habitable per a tu.»

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

He començat parlant de l'habitabilitat que la literatura propicia al món. Els Premis Recvll també fan molt més habitable la llengua catalana, la literatura catalana i la cultura catalana.

Llarga vida als Premis Recvll, felicitats als guanyadors, enhorabona al jurat i gràcies a l'organització.

Visca els Recvll, visca Blanes i visca Catalunya!